

Maylis de Kerangal
De levenden herstellen

Presentatie: Henk Sikkema©

Verfilmingen boeken De Kerangal

- *Réparer les vivants* (regisseur Katell Quillévéré): uit in Frankrijk op 2 november 2016, uit in Nederland op 16 februari 2017
- *Corniche Kennedy* (regisseur Dominique Cabrera): uit in Frankrijk op 18 januari 2017
- *Naissance d'un pont* (regisseur Julie Gavras): 'en tournant'

Over de auteur

- Volledige naam: Maylis Suzanne Jacqueline Le Gal de Kerangal (geb. 16 juni 1967)
- Op 13 juli 2016 door president François Hollande benoemd tot 'chevalier dans l'Ordre National de la Légion d'Honneur' (*Journal officiel de la République Française*, 14 juillet 2016)
- Gallimard/Verticales: haar nieuwe roman - over een kunstenaar die in de nagebouwde grot van Lascaux (geopend op 15 december jl.) meehelpt de originele wandtekeningen te reproduceren - 'n'est pas malheureusement prévu pour cette année'

Thema orgaandonatie

- Donorschap Frankrijk: Ja, tenzij ... (sinds 1976!)
- Donorschap Nederland: Nee, tenzij ...
- Wachtlijst voor transplantatie Frankrijk (2015): 21.000; voor 553 patiënten kwam transplantatie te laat
- Wachtlijst voor transplantatie Nederland (2015): 1.636; jaarlijks komt voor 130 tot 150 patiënten hulp te laat
- Per 1 januari 2017 mogen Fransen alleen nog schriftelijk het donorschap weigeren
- In Nederland stemde de Tweede Kamer op 13 september jl. voor het initiatiefwetsvoorstel Actieve Donorregistratiesysteem (ADR). De Eerste Kamer stemt er later dit jaar over

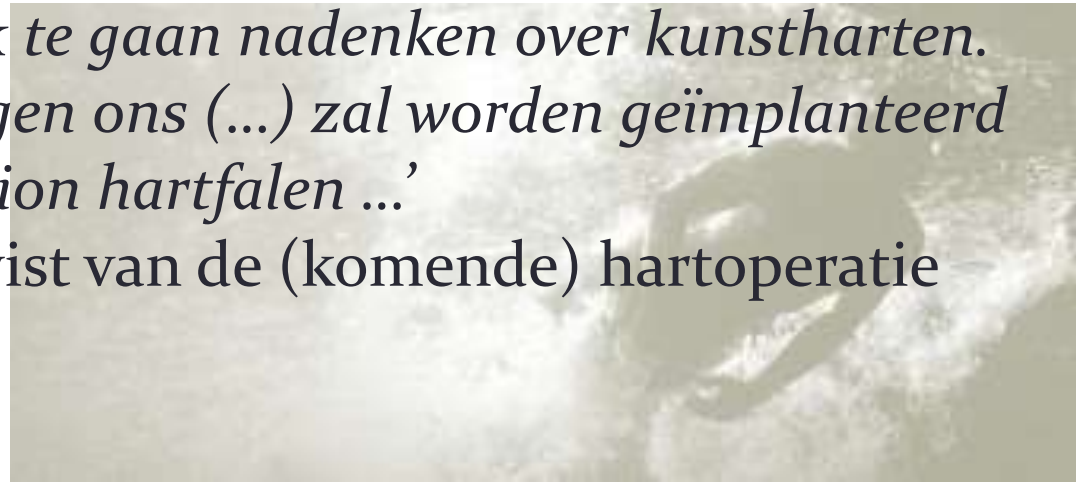
ADR ('Ja, tenzij'-systeem)

- Alle Nederlanders (niet-donor) vanaf 18 jaar krijgen donor-registratieformulier. Hierop kan worden aangegeven: ik geef wel/geen toestemming, mijn nabestaanden beslissen of een specifiek persoon beslist
- Registratie niet verplicht
- Reageert men niet op donorformulier, dan wordt men geregistreerd als persoon die geen bezwaar heeft tegen orgaandonatie
- Het is te allen tijde mogelijk de registratie te wijzigen

Kunsthart

- **Op 18 december 2013** eerste bioprothetisch kunsthart (900 g) geïmplanteerd bij Franse hartpatiënt in l'Hôpital européen Georges Pompidou in Parijs; fabrikant: Carmat Sa, Vélizy-Villacoublay, Île de France
- **Begin januari 2014** komt *Réparer les vivants* uit in Frankrijk
- De Kerangal laat op p. 176/177 hartchirurg Harfang aan het eind van een eerder gehouden betoog zeggen: '... *dat het eind van het fenomeen harttransplantatie in zicht was (...) want de tijd was gekomen om eindelijk te gaan nadenken over kunstharten. (...) Het steunhart van negen ons (...) zal worden geïmplanteerd bij patiënten met eindstation hartfalen ...*'
- **Conclusie:** De Kerangal wist van de (komende) hartoperatie

Kritiek

- Geen negatieve recensies
- Wel commentaar op **stijl** -> lange zinnen, bijv. de inleiding (p. 7, 8)
- Functie inleiding *De levenden herstellen*: lezer weet meteen waar boek over gaat en inleiding als startschot voor het verhaal
- Voorbeelden beeldspraak:
  - - p. 21: ‘... *het had die nacht gevroren en de winter had het landschap geplastificeerd als vetvrij papier, ...*’
  - - p. 83 (Marianne als onheilsprofeet): ‘... *om het moment uit te stellen waarop ze haar verenkleed van noodlotsvogel weer aantrekt, haar verenkleed van duisternis en tranen.*’
  - - p. 198 (myocarditis Claire): ‘... *alles vernauwde alsof haar hoofd in een plastic zak zat, een kous, iets vezeligs dat haar ademhaling verstikte en haar leven in lijm doopte.*’
- En de mooiste(?) op p. 191: ‘... *want Juliette was Simons hart.*’

Kritiek (vervolg)

- Wel negatieve kritiek op *Naissance d'un pont* (Aurélie Raya in *Paris Match*, 24 november 2010): 'Naissance d'un ennui profond' (Geboorte van een diepe verveling), wijdlopig, clichématige beschrijving van personages, geen greintje humor, een boek 'aussi excitant qu'une thèse sur la vascoplasticité dans la fracturation des métalloïdes' en: 'Als sommigen Mozart, een genie, verwijten een teveel aan noten te gebruiken, kan De Kerangal verweten worden een teveel aan woorden te gebruiken vanwege juist de absolute afwezigheid van genialiteit.'

Inspiratiebronnen voor De Kerangal

- Griekse mythologie en Chansons de geste
- Chansons de geste: middeleeuwse Franse ridderromans, 11^e eeuw -> Chanson de Roland (Roelantslied). Bekend Middelnederlands 'chanson de geste': Karel ende Elegast
- Belangrijkste 'ingrediënten': oorlog, veldslagen, geweld, heldendom
- Komen in boek terug, o.a. op p. 258: operatiekamer ziet eruit *'als een slagveld na een offensief, een beeld van oorlog en geweld'*; Simons lichaam *'lijkt te veranderen in een droog schild, een borststuk, een harnas; zijn littekens doen denken aan een dodelijke aanval, (...) de zwaardslag van de krijger, de kling van de ridder'* en
- Thomas zingt het lied van de mooie dood (begrafenisritueel gesneuvelde Griekse krijgers)

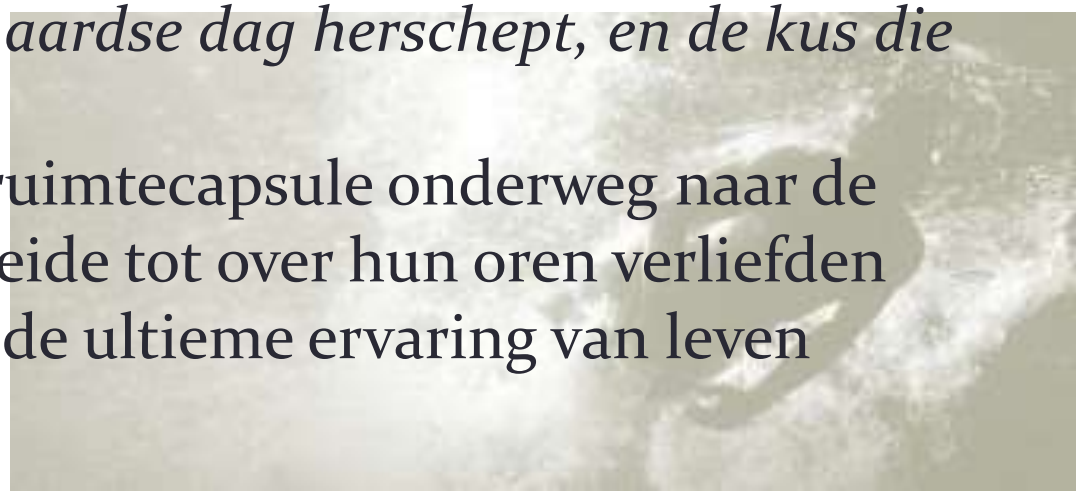
Essentie van de roman

- 1. (p. 18): *‘... dat is ongetwijfeld Simons favoriete seconde, die hem in staat stelt zijn uitbarstend bestaan als een geheel te zien en de elementen voor zich te winnen, om ingelijfd te worden in al wat leeft, en eenmaal staand op de surfplank (...) de ruimte uit te rekken, de tijd uit te rekken, (...) hij scheert over de wereld, lijkt eruit te ontstaan, is één met de stromende massa, de ruimte overweldigt hem, verplettert hem maar maakt hem tegelijk vrij, verzadigt zijn spiervezels, zijn bronchiën, vult zijn bloed met zuurstof’; ...*
- Simon heeft hier de ultieme ervaring van leven en - met de zee, *‘die donkere vlakke etc.’*, als metafoor voor de dood - ontstijgt hij de dood; hij regeert over leven en dood

Essentie van de roman (vervolg)

- 2. (p. 133): *‘... , hij loopt recht op haar af, ze glimlacht, trekt haar regenjack uit en tilt het met gestrekte armen op, maakt er een luifel van, een paraplu, de hemel van een hemelbed, een zonnepaneel dat alle kleuren van de regenboog kan vangen, en zodra ze tegenover elkaar staan, komt ze omhoog op haar tenen en trekt haar jack over haar heen, (...) onder het zeildoek ziet hun gezicht rood, hun wimpers zijn marineblauw, hun lippen paars, hun mond diep en hun tong oneindig nieuwsgierig, ...’* en (p. 133) *‘... , ze lijken onder een glas-in-loodraam te staan, dat de aardse dag herschept, en de kus die duurt maar voort.’*
- Simon en Juliette in hun ruimtecapsule onderweg naar de zevende hemel: voor de beide tot over hun oren verliefden eveneens op dat moment de ultieme ervaring van leven

Essentie van de roman (vervolg)

- 3. (p. 258): *‘Vervolgens verwijdert hij alles wat het lichaam wat het lichaam ingaat: draden, buisjes, infusen en de blaaskatheter, hij haalt alles weg wat door het lichaam heen gaat, wat het omvat en het zicht erop belemmert, hij bevrijdt het lichaam en dan verschijnt Simon Limbres in het licht, (...) dat lichaam dat iets ongewoons heeft ondergaan, gaat nu over naar de gewone dood, het gezelschap van mensen. Het wordt een voorwerp van lofprijzingen, het wordt mooi gemaakt.’* En op p. 261: *‘..., hij laat hem Juliette uitkleden en ook liefdevol haar hand nemen zodat ze van de strandmuur durft te springen, hij stuwt hem voort in een ruimte post mortem waar de dood hem niet meer kan bereiken, de ruimte van de onsterfelijke glorie, die van mythografieën, die van het zingen en van het schrijven.’*
- Voor de derde keer: het ultieme leven, want de dood voorbij

Essentie van de roman (vervolg)

- De Kerangal schreef het heldendicht dat haar voor ogen stond, maar *De levenden herstellen* is voor haar bovenal een lofzang op het leven, op het leven dat altijd door blijft gaan, dankzij helden als Simon, zijn ouders en de medische teams van de ziekenhuizen in Le Havre en Parijs (of waar dan ook).
- Een lofzang ook op het leven van alledag, van een biertje, friet en entrecote en van het puttertje dat elke dag opnieuw zijn lied aanheft.

Sir Edmund, 3-9-'16